

Türk Dili'nden...

Bir yılın daha sonuna geldik.

Veda ile merhaba bir arada.

Dergimiz, 2014 yılının bu son sayısıyla, çocuk ve edebiyat bağlamında yaşadığımız günlere ve zamana tanıklık edecek kalıcı bir edebiyat eylemini daha gerçekleştirecek.

Bir yıl önce (Aralık 2013) yayımladığımız *Sezai Karakoç'un Şiiri Özel Sayısı*'nin sunuş yazısında *Türk Dili* dergisinin kapsamlı, kalıcı ve nitelikli özel sayıları ile dergi yayıncılığımız içerisinde önemli ve farklı bir yerde durduğunu vurgulayarak yeni dönemde de bu geleneği ilkeli biçimde sürdürdüğünü ve sürdüreceğini belirtmiştik.

Bu geleneği bu yıl da devam ettirdik ve oldukça özgün ve kuşatıcı bir özel sayıyla, *Çocuk ve İlk Gençlik Edebiyatı Özel Sayısı* 'yla sizlere merhaba dedik.

Hiç kuşkusuz *Türk Dili* dergisi yayın hayatı boyunca çocuk edebiyatını hep önemsemiştir; birçok sayısında çocuk ve gençlik edebiyatına dair yazılara ve şiirlere yer verdi. Ayrıca biri dosya olmak üzere iki de özel sayı yayımladı. Çeşitli aralıklarla gerek *Çocuk Yazını* gerekse *Çocuk Edebiyatı* adıyla yayımlanan ve çocuğu merkeze alan bu sayıların yanına şimdi yeni, oylumlu ve dolu dolu bir özel sayıyı daha ekledi.

Okul öncesi, çocuk ve ilk gençlik edebiyatını bütün alanları, boyutları ve taraflarıyla olabildiği ölçüde geniş bir açıdan incelemeyi, değerlendirmeyi ve sorgulamayı hedefleyen bu özel sayımızda, konunun öznesi olan çocuklar başta olmak üzere çocuk edebiyatı yazarlarının, çizerlerinin, editörlerinin, yayıncılarının, şairlerin, akademisyenlerin, çevirmenlerin, olabildiğince konunun bütün taraflarının görüşlerine yer vermeye azami özen gösterildi; önem verildi. Sözü olan herkese ulaşılmaya çalışıldı.

Çocuk edebiyatının tarihçesinden başlamak üzere, kitaplar ve okuma kültürü bağlamında çocuk görüşlerinin öncelikle yer aldığı, çocuk kitabı yayıncılığında çocuk edebiyatı yazarlarının sorunlara yaklaşımına, Türkiye'de çocuk edebiyatı öğretiminden medya toplumunda çocuk edebiyatında amaç ve işlev değişikliğine, çocukluk felsefesinden çocuk edebiyatı sosyolojisine, okuma kültüründen eleştiri ve çeviri sorunlarına, kaynaklardan yararlanma ve geleneksel çocuk edebiyatından kanon tartışmalarına kadar konunun bütün boyutlarıyla ele alınıp irdelendiği bu sayımız, takdir edileceği gibi çocuk ve ilk gençlik edebiyatımıza kaynaklık edecek anıtsal bir özel sayı oldu.

Kuşkusuz zaman içinde her şey değişiyor. Çocukluk da, çocuklar için edebiyatın amacı ve işlevi de değişiyor. Ülkemizde ve dünyada edebiyat; popüler kültürün, sayısal ve sosyal medyanın kuşatması altında. Bu durum bir gerçeklik ve sorun alanı olarak önümüzde duruyor.

Düşünmenin, düş kurmanın, düşündüklerini düzgün ve doğru cümlelerle ifade etmenin zorlaştığı bir dönemi yaşıyoruz. Bilinçli, sorumlu bireyler ve yazarlar olarak bu ürkütücü değişime müdahale etmek ve değişimin yönünü belirlemek, günümüz çocuklarına olduğu kadar gelecek kuşaklara karşı da öncelikli görevimiz olmalıdır.

Bu çalışma bu sorumluluk bilincinin bir gereği olarak da değerlendirilmelidir.

Ömrünü çocuğa ve çocuk edebiyatına adanmış değerli şair ve yazar Mustafa Ruhi Şirin'in editörlüğünde hazırladığımız bu özel sayı; düşündüğümüzün, tasarladığımızın üstünde ve ötesinde bir içerik ve hacimle gerçekleşti.

Öncelikle, bu özel sayının danışmanlığını ve editörlüğünü kabul eden ve altı ayı aşkın bir süre yoğun bir emek, özveri ve gayretle çalışan, kısa süre içerisinde alanın bütün taraflarıyla yakın iş birliği içerisinde böyle bir sayının hazırlanmasına öncülük eden Sayın Mustafa Ruhi Şirin'e içtenlikle teşekkür ederiz. Kendilerinin yoğun gayreti ve çabası olmasaydı, özel sayımızın bu içerik ve hacimde gerçekleşmesi mümkün olmazdı.

Bu sayının hazırlanmasına yazıları, söyleşileri ve çizgileriyle katkı veren bütün yazar, çizer, editör, şair, akademisyen ve çevirmenler ile kitaplar ve okuma kültürü bağlamında konuşarak görüş bildiren bütün çocuklarımıza, Çocuk Vakfı bünyesinde hem dergimizle hem de yazarlarla iletişimi sağlayan Yasemin Ünal'a ve çalışmalara katılan genç çocuk gönüllülerine teşekkür ederiz.

Bu sayının baskı öncesi hazırlığını, son okuma ve düzeltilerini dergimiz uzmanlarından Ayda Ertüm ve Elif Karakuş yaptı. Semih Topsakal ve Kübra Kıcırlara destek ve katkı verdi.

Tasarımını Kurumumuz grafikeri Mehmet Güven yaptı. Seçil Şengör ve Hacer Çavuş düzeltilerin uygulanmasında katkı verdiler.

Bu hacimde bir özel sayının sınırlı bir zaman içerisinde titizlik ve dikkatle okunması, düzeltilerinin ve tasarımının yapılması gerçekten yoğun bir çaba ve emeği zorunlu kıldı. Bu süreçte gösterdikleri sorumluluk bilinci ve özverili çalışmaları için onlara içtenlikle teşekkür ederim.

Türk Dili 2015 yılında da aynı hız ve coşkuyla, yazarlarından ve okuyucularından aldığı güçle yoluna devam edecek; yeni özel bölümler, özel sayılar, edebiyatımızın seçkin yazarlarıyla gerçekleştireceği söyleşilerle dilimizin ve edebiyatımızın nabzını tutmaya devam edecektir.

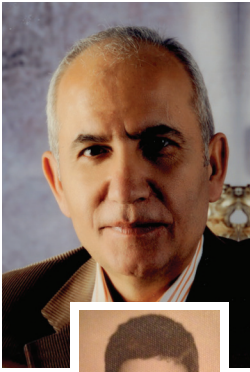
Yeni sayılarda buluşmak umuduyla verimli okumalar...

Ali KARAÇALI

Çocuğa ve Çocukluğa Övgü

Ali KARAÇALI

“Yolda, çocuğunun elinden tutmuş bir bayan görsem, yürürken çocuğunun düşmemesi için tutuyor sanırdım. Ama öyle değilmiş. Kendimize bir destek bulmak için tutuyoruz çocukların ellerinden. Bir sığınak çocuk.”



Ne zaman çocuğunun elinden tutmuş yürüyen bir anne görsem Nuri Pakdil’in *Umut* oyunundaki kişilerden BAYAN’ın yukarıda bir bölümünü alıntıladığım sözlerini hatırlarım. Bu sözler bir anda bizim yerleşik çocuk algımızı derinden sarsar ve çocuğa bakışımızı değiştirir. Çocuğa güç verdiğimizizi sanırken çocuğun asıl güç kaynağımız olduğunu düşünmeye başlarız. Düşündükçe, çocuğun gerçekten güç kaynağımız, dayanağımız, sığınağımız olduğunu apaçık görürüz.

Sanılarımızın tersine biz onun peşinden gideriz.

Hayat karşısında yılgınlığa düştüğümüzde, yorulduğumuzda, bulunduğumuz andan ve zamandan kaçmak istediğimizde, sığınacak sessiz ve dingin bir yer, muhayyel bir ülke aradığımızda, bilinçli ya da bilinçsiz döndüğümüz yer orası olur: evimiz, düş bahçemiz; yani çocukluğumuz. Yitik ülkemiz. Cennetimiz. Tertemiz özümüz, fitratımız, kirlenmeyen yanımız.

Ne zaman çocuk desek, ne zaman elimiz bir çocuğun saçlarına uzansa, ne zaman gözlerimiz bir çocuğun gülüşüyle buluşsa ve ne zaman kalbimiz bir çocuğun kalbine değse içimiz bahar bahçe, lale, sümbül, gül olur. Bir çocuk güldüğünde bütün dünya günlük güneşlik ve çimen; ağladığında telaş, hüznün ve keder olur.

Bir çocuğun gözlerinin içine bakıp oradan güneşli günlere yol bulmak da bize ait; acıya, kedere ve hüznün kapı aralamak da.

Bir çocuğun peşinden düşler ülkesine seyahat etmek de bize ait; sokakta, savaşta, açlıkta ölmek de. Şen şakrak sınıfları doldurmak da bize ait; tarlada tapanda olmak da.

Mutena semtlerde ince, zarif, başarılı çocuklar olmak da bize ait; barakalarda yaşamak, tornada çırak olmak, ayakkabı boyamak, cam silmek, el açıp dilenmek de.

Mülteci olmak da bize ait; yerli olmak da. Düş de bize ait; gerçek de.

Çocuğa ve çocukluğa doğru çıktığımız uzun bir yolculuk bu. Kendimize, içimize, içimizdeki çocuğa doğru çıktığımız sonsuz bir yolculuk.

Çocuğa ve çocukluğa övgü.



Resim: Mustafa Delioğlu